

ב"ה

בדרך חב"ד

רצוא ושוב

פרשת אחרי - קדושים

לקו"ש חכ"ז אחרי א

גליון ב"ז

אם הציווי בתחילת פרשתנו הוא בהמשך
למות בני אהרן, למה הוא לא נכתב במקומו?

נכתב על ידי

ארי' לייב הכהן הענדל

אתונה, יון

לקבלת הגליונות, הקדשות, הארות והערות צרו קשר באימייל:

✉ Bederech.Chabad@gmail.com

להצטרפות לקבוצת הוואצאפ:

הכמה

הרעיון של השיחה בנקודה

ישנם שני ציוויים שנאמרו בקשר עם מות בני אהרן - איסור כניסה למקדש בשכרות, ואיסור הכניסה אל הקודש "בכל עת" - מה החילוק ביניהם?

חטא בני אהרן הי' התקרבותם אל ה' באופן של "רצוא" בתכלית, ללא "שוב" לעבוד בעולם.

ובהמשך לזה מזהירים את שני הסוגים שבבנ"י - יושבי אהל ובעלי עסק - שלא לעשות כן:

יושבי אוהל עלולים לחשוב שבכדי להשיג את התורה (שלמעלה מהעולם) - שהיא עבודתם - הם צריכים להתנתק מהעולם, ועל זה נאמר הציווי "יין - דרך שכרותו - אל תשת", שאת היין והסוד של התורה שיש בו תענוג, אסור לשתות באופן של שכרות - ביטול (הדעת ו) מציאות האדם.

בעלי עסקים עלולים לחשוב שמכיון שיש להם עסק עם העולם, ויתכן שייכשלו בענינים בלתי רצויים, הרי עדיף שיפרשו לגמרי מהעולם - "רצוא" בתכלית. ועל זה נאמר הציווי "ואל יבוא בכל עת אל הקודש", שצריך לעבוד דוקא בעולם. ואת הכח לעמוד בנסיונות העולם מקבלים מכך שהתורה מורה ונותנת כח לאדם להתעסק עם העולם על ידי שהתורה מדברת על איך "להבדיל בין הטמא בין הטהור" בעיני העולם, וכן בעיני האדם עצמו - הענינים המבוארים בין הסיפור אודות מות בני אהרן לפרשתנו [ולכן התורה מקדימה את ביאור "תורת" ענינים אלה להוראה שבפרשתנו הבאה בהמשך למות בני אהרן].

בינה

התוכן של השיחה

פתיחה:

מהענינים המיוחדים שאנו מוצאים בנוגע לסיפור של "מות שני בני אהרן" הוא שבתורה שבכתב עצמה מפורשת ההוראה ממנו למעשה.

- בכלל הרי ידוע שכל ענין בתורה נושא בחובו הוראה בהנהגת האדם, שזהו פירוש המילה "תורה" - (לשון) הוראה. אבל בנוגע לריבוי סיפורים וענינים בתורה שבכתב צריכים את הפירוש של תורה שבעל פה בכדי לדעת במה מתבטאת ההוראה מהסיפור, הפסוק או הענין.

מה שאין כן בעניננו, אשר נכתב בחומש עצמו שכתוצאה מ"מות שני בני אהרן" באו שני (הוראות) ציוויים:

(א) "יין ושכר אל תשת גו' בבואכם אל אוהל מועד גו'", שכפי שרש"י מביא בפירושו על התורה (אשר מזה מוכח שפירוש זה הוא פשוטו של מקרא), האזהרה נאמרה (מיד) לאחר מיתת נדב ואביהוא בגלל [שחטאם הי'] ש"שתויי יין נכנסו למקדש".

(ב) הציווי בתחילת פרשתנו - "וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן גו' דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת אל הקודש גו'", וכפי שרש"י מבאר את השייכות של הפסוק "אחרי מות גו' בקרבם גו'" לציווי "ואל יבוא בכל עת הקודש גו'", שהוא כרופא המזרו את החולה ומעודדו לציית להוראותיו באומרו "שלא תמות כדרך שמת פלוני". ועל דרך זה בעניננו: העונש של בני אהרן הי' בגלל החטא של "בקרבם לפני ה' וימותו" (הם נכנסו אל הקודש באופן "אשר לא צוה אותם"), אשר על כן ציוו את אהרן - "אחרי מות גו' ואל יבוא, שלא ימות כדרך שמתו בניו".

שאלה:

אנו מוצאים חילוק בין שני הציוויים:

הציווי הראשון - "יין ושכר אל תשת" - כתוב מיד (בפרשת שמיני) בהמשך לסיפור של מיתת בני אהרן [ויתירה מזו: התורה מפסיקה באמצע הציוויים לאהרן ובניו (בנוגע ליום השמיני למילואים) בשביל לומר ציווי זה].

מה שאין כן את הציווי "אחרי מות גו' ואל יבוא בכל עת אל הקודש גו'" התורה אומרת לראשונה בפרשתנו, ולפני כן היא מפסיקה בהפסק גדול של (בערך) שתי פרשיות וחצי: תחילה באים פרטי הדינים של "תורת הבהמה והעוף וכל נפש החי' גו'", אחר כך - פרטי דיני הטומאה של פרשיות תזריע ומצורע, ורק לאחר מכן - "וידבר גו' אחרי מות גו' ואל יבוא גו'" [ומה תוכן החילוק בין הציוויים, שאת הציווי השני כתבו רק לאחר הפסק כה ארוך?]

תשובה - בנוגע למיקום הפרשה בכלל:

בנוגע לעצם הענין שפרשת אחרי מות (בכללותה) באה רק לאחר "תורת הבהמה והעוף גו'" (שבפרשת שמיני) ודיני הטומאה (של פרשיות תזריע ומצורע) - יכולים לבאר בפשטות, אשר זה בא - בסדר של מלמעלה למטה - בהמשך לפרשת שמיני:

התוכן הכללי של החלק הראשון של פרשת אחרי הוא - סדר העבודה של יום הכפורים, שענינו הוא כשמו - כפרה, "ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם גו'", "והיתה זאת לכם גו' לכפר על בני ישראל מכל חטאתם אחת בשנה".

וזו הסיבה לכך שהתורה מקדימה את "תורת הבהמה והעוף גו'" ודיני הטומאה של פרשיות תזריע ומצורע לפני פרשת אחרי:

בפרשיות עד לפרשת שמיני, מדובר בעיקר [לאחר הסיפור של הבריאה ועד ליציאת מצרים ומתן תורה] אודות ענינים [ציוויים] השייכים לקדושה: ההתחלה היא בציוויים כיצד לבנות את המשכן, עשיית בגדי הכהונה וכו', ולאחר מכן - פרשת קרבנות (אותם מקריבים במשכן ומקדש [ובהם עצמם - מתחיל דוקא בקרבנות נדבה]) והסדר בימי המילואים, וסיומם וחזרתם - יום השמיני למילואים.

לאחר מכן באים הדינים בשייכות לעניני העולם, בהם ישנה תערובת טוב ורע, וזקוקים ל"תורה אור" בכדי לפעול את ענין "להבדיל בין הטמא ובין הטהור גו'" - היא מאירה את דרך האדם ושומרת עליו מהדברים הבלתי רצויים שבעולם.

תורתו של אדם נתפרשה באחרונה:

- ובזה יובן דיוק לשון חז"ל (בנוגע לדינים של פרשיות תזריע ומצורע) "כשם שיצירתו של אדם אחר כל בהמה חי' ועוף במעשה בראשית כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה חי' ועוף" - שהרי לכאורה קשה:

איך יתכן לומר שלראשונה בפרשת תזריע ומצורע נתפרשה "תורתו" (של אדם)? הרי ישנו ריבוי של הוראות ודינים בשייכות להנהגת האדם שנאמרו לפני כן [ובפרט: עשרת הדברות, הפרשה אשר שמה הוא פרשת משפטים, ועוד].

והביאור בזה: הפרטים (פירושה) והחידוש של התורה (הוראה) מתבטאים ב"להבדיל בין הטמא ובין הטהור גו'", ולכן פירושה של "תורתו" של אדם - הוא הוראות התורה (לא בשייכות להנהגת האדם בכלל, כי אם -) בשייכות לעניני טומאה הנולדים מגוף האדם עצמו (יולדת, צרעת, זב כו'), אשר בזה התורה מורה ומלמדת את האדם כיצד צריך "להבדיל" בנוגע לענינים הנמצאים בו עצמו - ביצירתו. [וענין זה - תורתו של האדם - באמת נתפרש לאחר תורת בהמה חי' ועוף].

עבודת יום הכפורים - דוקא לאחר לימוד דינים אלו:

וזה הסיבה לכך שהפרשה המדברת אודות עבודת יום הכפורים באה רק לאחר "תורת בהמה חי' ועוף" וכן "תורתו" של האדם - כיון שעיקר החידוש של יום הכפורים נוגע בעיקר לאחר דינים אלו:

לאחר שהתורה מצוה הוראות אלו ליהודי בזמן שהוא שייך לעניני העולם ומתעסק בהם, אשר לכן צריך הוא להישמר מדברים בלתי רצויים ("להבדיל בין הטמא ובין הטהור") - מבהירה התורה, שמכיון שיתכן שיהודי ח"ו יפול וידבק בו מהדברים הבלתי רצויים שבעולם, הנה אל לו להתייאש ח"ו, כיון שישנו את הזמן "אחת בשנה" בו "יכפר עליכם לטהר אתכם".

שאלה:

הביאור הנ"ל אינו מספיק לבאר את המתנת התורה באמירת הציווי "ואל יבוא בכל עת אל הקודש" עד לפרשת אחרי מות - כיון שעל אף שענינו של יום הכפורים קשור עם "תורת בהמה חי' ועוף" וגם עם "תורתו" של האדם - אבל הרי הציווי "ואל יבוא בכל עת אל הקודש" ("שלא ימות כדרך שמתו בניו") הוא ענין שהי' צריך להזהיר אודותיו מיד לאחר "שמתו בניו".

תשובה:

הציווי "ואל יבוא גו'" אכן נאמר מיד לאחר מותם של בני אהרן, אלא שהוא נכתב בתורה כאן (שלא על פי סדר המאורעות) - והרי אין מוקדם ומאוחר בתורה.

ביאור השאלה:

גם אם נאמר שהציווי נאמר מיד, הרי על פי הידוע שכל פרט בתורה הוא בדיוק, מסתבר לומר שזה שהתורה כתבה את הציווי "ואל יבוא גו" רק כאן (ולא במקומו [אפילו אם הוא נאמר במקום המתאים - מיד לאחר מות בני אהרן]), הרי זה

[לא רק מכיון שהציווי "ואל יבוא גו" שייך ליום הכפורים (שהכניסה "אל הקודש" אסורה להיות "בכל עת" כי אם רק ביום הכפורים) - והענין של יום הכפורים צריך ה' להיכתב במקום זה בתורה (כפי שהוסבר לעיל), אלא]

גם מצד הציווי "ואל יבוא גו" עצמו, שהאזהרה "ואל יבוא בכל עת אל הקודש" (היפך הנהגת שני בני אהרן) נצרכת בעיקר לאחר הפרשיות של "תורת בהמה חי' ועוף" ו"תורתו" של האדם.

ביאור:

חטא בני אהרן:

ידוע, אשר חטאם של בני אהרן לא הי' חטא במובן הפשוט ח"ו, כי אם (כפי שהאור החיים מבאר בארוכה) תוכן ה"חטא" שלהם הי' שהם נתנו לדבקותם הגדולה בהקב"ה להביא אותם למצב של כלות הנפש בפועל - "בקרבתם לפני ה' (עד אשר) וימותו".

ואצלם ענין זה נחשב כחטא, כיון שעל אף שיהודי צריך להשתוקק לכך שעבודתו תהי' באופן שהוא יבוא להתפשטות הגשמיות, יחד עם זה נדרש ממנו, שכאשר הוא אוחו בכלות הנפש, "רצוא" [רצון ותשוקה לאלקות], צריך הוא לעורר בעצמו את ה"שוב" - לא לצאת מהעולם, כי אם לשוב לעבוד עבודתו אשר היא עבודת הנשמה בגוף - בעולם הזה, כמאמר חז"ל "על כרחך אתה חי", ולהשלים את הכוונה העליונה של "דירה בתחתונים", לעשות מהעולם עצמו דירה לו ית'.

[לאנשים אחרים לא הי' זה חטא, כיון שעדיין לא נצטוו שלא לעשות כן (הציווי "יין ושכר אל תשת", שהוא האזהרה שלא לעשות כן כפי שיבואר להלן, בא לאחר מות שני בני אהרן). ולהאיר מביאור רבינו בנוגע לרש"י על הציווי "יין ושכר גו" שכותב "משל למלך שהי' לו בן בית כו'", שבחיותו בן בית - בהיותם בדרגא כה נעלית - צריך להבין לבד מה נכון לעשות, והעשי' להיפך נחשבת לחטא].

המניע ל"רצוא" ללא "שוב":

ישנן שתי סיבות (הפכיות) היכולות לגרום ליהודי להיות בתנועה של "רצוא" (ללא "שוב) - התפשטות מוחלטת מהגשמיות:

א) כשהאדם קולט ומרגיש את הפלאות האלקות, ובלשון האור החיים) את ה"נעימות עריבות . . מתיקות" בדביקות להקב"ה, יעשה הוא כל שביכולתו להגיע לדביקות זו, על ידי שישקיע עצמו בכל כחו במצב של "בקרבתם לפני ה'", עד שהוא באופן ש"וימותו" (שהוא מתעלה על ידי זה לגמרי מגשמיות העולם) - כלות הנפש.

ב) מצד הקצה השני - הוא מרגיש את הנחיתות והשפלות של עולם הזה, וזה גורם לו להתרחק ולברוח בכל כחו מהתעסקות עם דברים גשמיים (העלולים להרחיקו מעולם הקדושה), עד שה"כריחה" מביאה אותו לידי "התפשטות" לגמרי מגשמיות העולם, רצוא ללא שוב.

ובכללות, שני אופנים אלה קשורים עם שני סוגי עבודה בבני" - יושבי אהל ובעלי עסק:

יושבי אהל:

יושב אהל, המוסר עצמו ללימוד התורה ואינו מתעסק בענייני פרנסה כו', אינו צריך (כל כך) להבהרה ושמירה שלא "יברח" מעולם הזה - הוא מלכתחילה נמצא בעולם התורה.

אצלו עיקר השמירה והאזהרה צריכה להיות שלא יעשה חשבון שענין התורה דורש מאיתו את ענין ה"רצוא" עד לקצה האחרון, וההצדקה לזה: בהיות שהתורה היא למעלה מהעולם, הנה בכדי להגיע לאמיתית ענין התורה אי אפשר להישאר בעולם, כי אם מוכרחים להתעלות מהעולם לגמרי. ואשר לכן צריך הוא לעמוד בתנועה של "רצוא" בתכלית - "להתפשט" מהגוף שלו ולעלות למעלה (ברוחניות) בתכלית, אשר על ידי זה הוא יגיע לאמיתתה של תורה.

מזהירים אותו על כן, אשר אדרבה: כדי להגיע לאמיתתה של תורה לימוד התורה צריך להיות דוקא באופן של "שוב", נשמה בגוף דוקא [שהוא לומד באופן שגם השכל האנושי (של נפש הטבעית שלו) תופס את הענין, עד שהתורה נעשית "ערוכה ברמ"ח אברים" שלו] -

וזאת באשר התורה לא בשמים היא, ואדרבה התורה ניתנה דוקא למטה, ועד שה"עליונים" מבררים אודות הפסק דין של בית דין של מטה [לדוגמא בכדי לדעת באיזה יום ראש השנה, ועוד] - כיון שהתורה נמצאת דוקא למטה.

והדבר הוא כך לא רק בנוגע לפסק דין בגליא דתורה - אשר בזה מובן בפשטות שעיקר ענינה נמצא דוקא למטה (כיון שבעולמות עליונים אינו שייך לימוד בעיני עולם הזה), ובמילא מוכרחים [העליונים] כביכול לבוא ללמטה בכדי לדעת את ההלכה,

אלא אפילו בנוגע לרזין דאורייתא, אותם לומדים גם במתיבתא דרקיעא, ואדרבה - לכאורה הלימוד שם הוא באופן יותר נעלה מהאופן בו לומדים אותם למטה - גם בלימוד זה באים ה"עליונים" לשמוע כיצד לומדים פה למטה. [כמובן מהביאור בלקוטי תורה על מאמר חז"ל "קא מיפלגי במתיבתא דרקיעא . . ספק הקב"ה אומר טהור וכולהו מתיבתא דרקיעא אמרי טמא ואמרי מאן נוכח . . רבה בר נחמני" - שהמחלוקת הייתה (בעיקר) בענין של רזין דאורייתא (שהרי למעלה לא שייך ענין הנגעים כפשוטו), ואף על פי כן "מאן נוכח . . רבה בר נחמני", כיון שגם ההכרעה בעינינים של רזין דאורייתא ניתנה לבנ"י כפי שהם נמצאים למטה, נשמה בגוף].

בעלי עסק:

אצל בעלי עסק לעומת זאת צריכים להישמר בקצה השני: בהיות שהוא נמצא בעולם, עלול הוא לבוא בטענה - כיצד יכול הוא לעמוד בכל נסיונות העולם?

ובמילא עלול הוא לבוא למסקנא שהוא צריך להיות בתנועה של "רצוא" בתכלית, שהוא יעזוב לגמרי את העסק בעיני העולם - אשר על כן מבהירים לו, אשר תכלית הכוונה היא "שוב", לעשות לו ית' דירה בתחתונים. ומכיון שהקב"ה דורש זאת מבנ"י, והרי "איני מבקש . . אלא לפי כוחי", ברור אם כן שהקב"ה גם נתן לו עוד קודם לכן את הכוחות הדרושים לעמידה בכל הנסיונות.

החילוק בין הציוויים "יין ושכר גו'" ו"אל יבוא בכל עת גו'":

וזהו החילוק בין שני הציוויים שבאו כתוצאה והמשך למיתת שני בני אהרן:

"יין ושכר גו'":

הציווי הראשון הוא ההוראה ממיתת שני בני אהרן ליושבי אהל. והוא הציווי "יין ושכר - יין דרך שכרותו - אל תשת", שהוא שייך דוקא לכהנים [וגם הדין הנוסף

הנלמד בפרשה זו (של "יין ושכר אל תשת") - ששיכור אסור בהוראה - שייך לכהנים, שהרי על הכהנים נאמר "יורו משפט ליעקב גו'" -

כיון שענין הכהנים הוא - שהם צריכים להיבדל מעניני העולם ("הובדלו מדרכי העולם") ולמסור את עצמם לגמרי לעבודת המקדש. ועל דרך זה גם בדרגת הכהונה שבכל יהודי (גם אם מצד השבט שלו הוא ישראל) - כפי שהרמב"ם פוסק אשר כל אחד ש"נדבה רוחו . . להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו . . ופרק מעל צוארו עול חשבונות הרבים . . הרי זה נתקדש קדש קדשים . . ויזכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים ללוים".

ולסוג זה בבג" מבהירים ומזהירים - "יין ושכר אל תשת": "יין" מורה על סודות התורה, נכנס יין יצא סוד, ושתיית יין (שהרי לין יש טעם) משמעותה, שלאדם יש תענוג בהבנת רזי התורה. ועל זה בא הציווי: "יין ושכר - יין דרך שכרותו - אל תשת", אשר אסור שענין ה"יין" - התענוג וההתעמקות בסודות התורה - יביא למצב של "שכרות", ביטול (הדעת ו) מציאות האדם, רצוא ללא שוב.

הנהגת נדב ואביהוא הייתה - "שתויי יין נכנסו למקדש": אצלם הדביקות ב"יין" - רזין דאורייתא - הייתה באופן שפעלה - ביטול המציאות, כלות הנפש ממש (בקרבתם לפני ה' וימותו).

ולכן, מיד לאחר מיתת שני בני אהרן, באה האזהרה לאותם יהודים שהם בסוג ה"כהנים" (בדוגמת שני בני אהרן): "יין ושכר - יין דרך שכרותו - אל תשת". כיון שגם ה"יין", רזין דאורייתא, ניתן פה למטה לנשמות בגופים דוקא, כנ"ל.

[ויש להוסיף ולהמתיק, שמה שאומרים ששיכור אסור בהוראה, הוא מצד שנשתכר מהיין, ואינו כל כך בעולם הזה, ולכן אינו יכול לפסוק הלכה בתורה שניתנה בעולם זה דוקא].

"ואל יבוא בכל עת אל הקודש":

לאחר מכן באה ההבהרה בנוגע לרוב ישראל, המתעסקים עם "דרכי העולם" - אשר "ואל יבוא בכל עת אל הקודש".

[אף על פי שהציווי כפשוטו נאמר רק לאהרן - הנה תוכן הענין שייך לכל ישראל. כשם שכללות עבודת יום כפור הנעשית על ידי הכהן הגדול, היא ענין השייך לכלל ישראל (וכמדובר כמה פעמים, אשר בכניסת הכהן הגדול "אל הקודש", הוא "לוקח"

ומכנים עימו את כלל ישראל "אל הקודש"), ואדרבה: עיקר ענינו של יום הכפורים כפשוטו - היינו כפרה "מכל חטאתם" - נוגע יותר לאלה מבני הנמצאים בתחתית המדרגות -

הנה על דרך זה בנוגע להבהרה "ואל יבוא בכל עת אל הקודש", שתוכנו שייך לכל יהודי:]

כאשר מגיע הזמן של יום הכפורים, אז יהודי נזכר בכל הענינים הבלתי רצויים שנתפסו ונדבקו בו במשך השנה, אשר בשביל זה צריך הוא את יום הכפורים שמטהר אותו ומעלה אותו "אל הקודש", יכול ענין זה לגרום לו לרצות לבוא "בכל עת אל הקודש" - להיבדל ולפרוש לגמרי מעניני העולם ולהימצא בכל עת ב"קודש".

וזהו ענין שצריכים להזהיר ולהבהיר אודותיו גם לאחר שידעו את ההוראה והציוי "יין ושכר אל תשת". כי העובדה שתובעים מיושב אהל "יין ושכר אל תשת", שהוא נדרש לעמוד בתנועה של "שוב", מובנת היא, היות שגם בתנועת ה"שוב" של יושב אהל אין חשש של ירידה כו' - גם כאשר הוא עומד במצב של "שוב" עסקו הוא רק בתורה, ובמילא מובן שאסור לו להישאר במצב של "רצוא" לבדו, להגיע למצב של "בקרבכם לפני ה' וימותו".

אבל כאשר מדובר אודות בעלי עסקים, שיש להם נסיונות כו' וישנו חשש שהם יפלו ח"ו, עלולה לעלות מחשבה שיותר טוב עבורם שיהי' אצלם "בקרבכם לפני ה'", "יבוא בכל עת אל הקודש"!

- ועל זה באה ההוראה המיוחדת ממיתת שני בני אהרן בפרשת אחרי, שגם אצל בעלי עסקים אסור שיהי' מצב של "בקרבכם - וימותו", כי אם צריך להיות "אל יבוא בכל עת אל הקודש".

ובנוגע לטענתו שהרי הוא נמצא בתוך העולם, כיצד יכול הוא לעמוד בכל הנסיונות? הנה על זה אומרים שהוראה זו (שצריך להיות "שוב" גם) לבעלי עסקים באה דוקא בפרשת אחרי, לאחר "תורת בהמה כו'" ו"תורתו" של אדם:

"תורת בהמה וכו'" היא הוראה ונתינת כח מהתורה לבני שיוכלו לברר את העולם (כנ"ל), הן "להבדיל" בענינים שמחוץ ממנו והן "להבדיל" בנוגע לאדם עצמו. ומכיון שהוא [הציוי "ואל יבוא בכל עת אל הקודש"] בא לאחר התורה, שהיא

נותנת את הכח לברר את העולם, יש ליהודי את הכח לעמוד בנסיונות ואין לו מה לחשוש מהעולם, ואדרבה - הוא עושה מהעולם דירה לו ית'.

[ואפילו באם ח"ו הוא נפל - הרי זה רק לפי שעה, וברגע אחד ("בשעתא חדא") [יכול הוא לחזור בתשובה,] נותנים לו את הענין של יום הכפורים הפועל את העילוי של תשובה - "מקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד"].

ובמילא הולך הוא לבטח דרכו להשלים את כוונת הבריאה לעשות לו ית' דירה בתחתונים.

דעת

סיכום, הוראות ותובנות בנקודות

☪ ההוראה ממות שני בני אהרן מפורשת בתורה שבכתב, ותוכנה הוא שחטאם הי' שהם עלו ב"רצוא" ללא "שוב", ואילו עבודת האדם באופן הרצוי היא דוקא בעולם הזה.

☪ ושני הציוויים השונים בתורה הבאים כתוצאה ובהמשך למוות בני אהרן, מדברים לשני הסוגים בבנ"י שעלולים לחשוב ולרצות להגיע למצב של "רצוא" ללא "שוב":

☪ **הציווי "יין ושכר - יין דרך שכרותו - אל תשת":** מדבר ליהודי שהוא יושב אהל, וכל עיסוקו הוא בתורה [ובכללות הוא בעיקר כהנים, שענינם להיבדל מהעולם, אבל הוא שייך לכל אחד מבנ"י באם ירצה], ויכול לחשוב שמכיון שהתורה היא למעלה מהעולם, הנדרש ממנו הוא להתנתק מהעולם ולהיות ב"רצוא" ללא "שוב".

☪ והתשובה אליו היא שעבודתו בלימוד התורה צריכה להיות דוקא בעולם, כיון שהתורה ניתנה דוקא למטה בעולם הזה ללימוד על ידי נשמה בגוף - וזה מתייחס הן לנגלה דתורה והן לרזין דאורייתא.

☪ חטא בני אהרן הי' בענין זה - ההשתוקקות ו"רצוא" לאלקות באופן שלמעלה מהעולם, וזה התבטא בכך ש"שתויי יין נכנסו למקדש" - הדביקות ביין, רזין דאורייתא, הייתה אצלם באופן שגרמה לשכרות, ביטול (הדעת ו) מציאות האדם, "רצוא" ללא "שוב". ולכן הציווי ליושבי אהל שבא (ונכתב) מיד לאחר מיתתם הוא שלא לשנות יין דרך שכרותו - יין יש לו טעם, ומרמז על רזין דאורייתא, והציווי הוא שצריך לשמור אשר לימוד התורה (ובפרט רזין דאורייתא) לא יגיע למצב של שכרות, כי אם צריך ללמוד ולפעול דוקא למטה בעולם הזה.

☪ **הציווי "אל יבוא בכל עת אל הקודש":** מדבר ליהודי שהוא בעל עסק, שמתעסק בעולם ועלול ליפול. וכאשר מגיע יום הכפורים והוא מתעלה ומתקרב להקב"ה, יכול הוא לטעון שברצונו להישאר במצב זה כל

השנה, ואינו רוצה לרדת לפעול בעולם, כיון שהוא עלול ליפול - הוא רוצה להישאר במצב של "רצוא" ו"קרבנתם לפני ה'" כל הזמן (שהוא שגרם לבני אהרן "וימותו", רצוא ללא שוב).

והתשובה אליו היא מה שפרשת "אחרי מות" והציווי "ואל יבוא בכל עת אל הקודש" באים לאחר פירוש תורת בהמה ח' ועוף [שבחלקה השני של פרשת שמיני] ופירוש תורתו של אדם [בפרשיות תזריע ומצורע]:

[בנוסף לכך שבאופן כללי סדר (הציוויים של) הפרשיות (מאז מתן תורה) הוא מלמעלה למטה, והציווי אודות יום הכפורים מתאים דוקא כאן, לאחר שירדנו מהמשכן והקרבות עד לענינים בהם שייך ליפול, אשר על זה בא יום הכפורים לכפר].

לאחר שהתורה מבארת ומבררת כיצד "להבדיל" בין הטמא ובין הטהור בעניני העולם עימם האדם מתעסק, וכן בנוגע לדברים באדם עצמו, והתורה היא גם נתינת כח לעבודה "להבדיל", הנה כעת לאחר פירוש התורה של העולם מחוץ לאדם וכן של האדם עצמו, יש לו את הכח לצאת לעולם ולבררו בלי ליפול [כמובן אין הדבר נוטל ממנו את הבחירה החפשית, אבל את הכח שלא ליפול יש לו]. ולכן כעת אפשר לצוותו "ואל יבוא בכל עת אל הקודש", שצריך לפעול למטה בעולם דוקא ולעשותו דירה לו ית'.

ישנה הוראה ברורה לאורך כל השיחה, שצריכים לפעול בעולם, ולא לברוח ממנו.

כל פרט בתורה הוא הוראה - אפילו מיקום הציווי "ואל יבוא בכל עת אל הקודש" (באם נאמר יחד עם הציווי "יין ושכר אל תשת") הוא בדיוק ויש ממנו הוראה, כיון שהיות התורה הוראה אינו סיפור יפה או רעיון נחמד, אלא ענין מעשי אמיתי [אלא שלא תמיד הדבר גלוי, לפעמים צריכים לעזרה בכדי למצוא את ההוראה].

אם דורשים ממני משהו, זה כי אני מסוגל לעשות אותו - גם אם אני לא מרגיש כך. והקב"ה דואג כאן לספר לנו (לא רק על עצם הציווי, אשר

מזה צריכים להסיק שאנו מסוגלים, אלא הוא מספר לנו) במפורש שהוא נותן לנו את הכח להתמודד - תורה ונתינת כח בעבודה עם עצמו והעולם, ורק לאחר שניתן לנו הכח, הוא גם מצוה אותנו.

❖ בכלל בחיים יכולה להיות הנטי' לברוח, בטוחים שבמקום אחר ובזמן אחר ובמציאות שונה דברים יהיו שונים, יותר קלים, יותר טובים. אבל הקב"ה שם אותנו במצב שלנו עכשיו - שמוכן מכך אשר זהו המצב עימו אנו אמורים להתמודד מצד אחד, ומצד שני מוכן גם אשר למצב זה גם (ודוקא) ניתנו לנו הכוחות להצליח ולמלאות את הכוונה העליונה בשבילה ירדנו לעולם.

לעילוי נשמת

מרת שטערנא בת הרה"ח הרב הלל ע"ה
נלב"ע ליל שבת קודש טו"ב שבט השתא